

KOLOZSVÁRI KÖZLÖNY.

SZERKESZTŐI LAKÁS:

Kál-monostorutca 181. szám.

Megjelen a lap hetenkint 3-szor u. m. kedden, csütörtökön és szombaton délelőtt. Ára évenként 3 ft. o. é.
Hirdetési ár: 5 hasábos sorát 1-5r 7 kr., 2-6r 8 kr., 3-8r 5 kr. o. é. s minden hirdetés után 30 kr. bélyegdíj. Előfizetés és hirdetés a kiadó-hivatalnál kezelik.
A nyilvántartási cikkeik sora után 20 kr. előleg befizetése mellett a szerkesztőséghez címzendők.

KIADÓ-HIVATAL:

Középútcza, STEIN J. könyvkereskedése.

Pest, ápril 12.

(D.) Az itteni körökben, s azt hiszem, az erdélyi részeken is élénk figyelmet keltett, a közlebről boldogult ügyvéd Kralovánszky végrendelete.

Ő nem örökölt elődeitől dús birtokot, a mi vagyont összegyűjtötte, azt saját szorgalmának s nélkülözéseinek köszönhetette; s e szép kis vagyon legnagyobb részét a haza oltárára tette le, megemlékezvén a haza legfontosabb intézeteiről.

A mi azonban főként reánk nézve legmeglepőbb lehet, az megemlékezése a székely nemzetről, hol a kíváncsiak a moldva-oláh területre naponként aggasztóbb mérvet vett, elannyira, hogy egy oly nem túlnépesült országra nézve, mint a minő a miénk, ily veszélyes vérvesztés ellen magának a státusnak kellene minél erélyesebb intézkedéseket tenni.

A székely kíváncsiak veszélyeire, a mint olvasóink emlékeznek, a kolozsvári lapok figyelmeztették élénkebben a nemzetet; hosszabb discusziók folytak e kérdés felett lapjainkban, s mondhatni azokban hangzottak el látszó viszhang nélkül.

Es lapjainkban éppen nem volt azon elterjedése az erdélyi részeken innen, a melyet azon nagy politikai küzdelem igényelt volna, a melynek Erdély a Schmerling-rendszer alatt kitéve volt.

Lapjaink ezen kiskörü szétterjedtsége miatt kevésbé lehettek ismeretesek Erdély benső sebei, annál inkább, mert ama kérdésekkel a pesti lapok tüzetesebben nem foglalkoztak, sőt a kolozsvári lapokról sem vitték azon rendszeresebb szemléket, melyekbe a bécsi lapokat részleteték.

Annál meglepőbb volt, hogy Erdély azon fájó sebére, mely a székelyek kíváncsiakban jelentkezett, egyesek figyelme fordult itt a központon, s ha szavaink nem hathattak el az egész országhoz, elhatottak egyesekhez, s így látjuk, hogy az üdvözült Kralovánszky tízezer forintot tett le egy oly alapra, melyből a székely kíváncsiak apránként más irányba tereltessek.

Es e nemes figyelmet köszönhetjük oly férfinak, ki családi eredetére nézve nem magyar, s a ki a népszerűség lényé közt nem állott, nem volt figyelembe véve, annálval kevésbé tömjenezve a közvélemény által, hogy így végintézkedéseiben nevének erkölcsi kötelezettségei gyakoroltak volna lelkére befolyást. Sőt az elhunyt még inkább népszerű volt, igen mérsékelt politikai gondolkodásmódja miatt, s senki sem is álmodott azon lelkeben elzárt hazaszeretetről, a mely végintézkedésében általában nyilatkozott.

Adománya, mit a székely nemzetnek szánt, ha szép összeg is egy egyéntől, csak magára egy néptörődék balsorsának enyhítésére; de egy nemesen felfogott célra lett honfi-áldozatnak meg van az a természet, hogy az, mint a megindult hógömb, folyást szedi magához a rokon részeket, míg végre óriássá s megmozdíthatlanná nevezszik. Ez összeg magára is megy annyira, hogy évi kamataiból célszerű intézkedések s helyes kiosztás által egyeseket vissza lehet tartani a kíváncsiaktól, s a terjeszkedés más irányba terelésére lehet abból segélyösszeget kiosztani; az adomány azonban fontosabb lesz azáltal, mert ez egy székely nemzeti segélypénz alapját képezi, melyhez most egyesek, s majd a megyei élet visszaállítása után megyehatóságok s később az egész ország járulhatván, s felkarolván ezt mindenekelőtt a visszaállítandó székelyszékek, oly összeg nöheti ki magát e kezdeményezett alaphoz, mely az elszegényedett székely egyénekre nézve oly kölcsön, vagy kiköltözködési közvetítő alaphoz szolgálhat, hogy az, ki bércei közt életförszákat többé nem találhat, fölleli azt a királyság elég tág határai közt, s nem lesz kénytelen idegen országba bujdosni, s mostoha népek körében keresni véres verejtékével napi kenyerét.

Meglesz e végrendeleti adománynak azon másik hatása is, hogy a székely kíváncsiak kérdése, a melyről ekkor csak az erdélyi lapokban volt szó, királyságunk általános figyelmének lesz átadva. A magyar tudós társaság (kár hogy nem inkább a gazdasági

egylet, melynek ez inkább szakkörébe tartozott volna) lévén megbízva a végrendelet végrehajtásával, kérdésen kívül hazánk tudós fejei fel fogják kutatni azon utat, a mely által a végrendelet lelke előtt lebegett cél leginkább elérhető lesz. Meg fognak ismerkedni ők a székelyek helyi körülményeivel, s hatásteljes közbenjárásuk által eszközölni fogják, hogy a letett alap oly összegre nőhesse ki magát, a mely megkívánatik arra, hogy a nemes cél a siker glóriájához is juthasson.

Részemről azon eszméimen kívül, melyeket a székely munkaerő közvetítése végett felállítandó ügynökségekről már e lapokban elmondottam, a kitelepítés kérdését a birtok, még pedig nagyobb birtok bevásárlása s azoknak 20—25 éves törlesztés mellett áthitelése alapján látnám leginkább elérhetőnek. A feladat megindítására nézve azonban legalább is száz hasonló hazafias áldozat volna szükséges, mint a mennyit a székely nemzet a végrendeleteknek köszönhet. De a százak helyére milliók lépven, a nagyobb áldozatokat az egyesült kisebb áldozatok pótolandván: hiszem, hogy a letett alap idővel kinövi magát arra, hogy rendeltetésének megfeleljen.

Részemről megindítva látom a hógömböt, s a hazafias lelkesedés és emberbaráti részvét mind tovább fogja hengergetni azt, mely ez alatt mind nagyobbra nővend, s kiépíti magát oly székely nemzeti pénzalapra, mely székely bércezlakóinknak a végső előli biztosítására nézve hatályos alapul szolgál, csatornákat nyithat a haza területén lévő életmódok felállítására, s a haza területén lévő pusztá földet benépesítésére.

Erdély szorosabb egyesülése által az anyakirálysággal különben is megnyerendi azon biztos támaszt, mely minket összesen szervezett államélet képességeihez vezet. A jó indulat és testvéri szeretet, mely az ország képviselőit minden királyságunkban élő nemzetiségek s néptörödékek irányában vezérli, meg fogja hozni országunknak a kölcsönös egyetértés alapján azon szükséges erősülést, mely biztosítani fogja az egyes családokat is az iránt, hogy a haza közös erejében s előmenetelében saját erejüket s előmenetelüket is kifejezhetik.

Annál jó indulat, annál nemes törekvés s annál méltányosság, a mennyit itt a központon felismerhetünk, meg nem hiszülhet, mert nagy politikai és erkölcsi erő kezességei fekszenek ebben, melyet alá nem áthat a reactio, s meg nem hiszülhetnek a képmutatások bármilyen álarczai alá rejtetni képes hódítási s beolvasztási törekvések.

Es midőn így hazánk s királyságunk szabadabb és boldogabb jövőjében rendithetnünk hiszünk és bizunk; szívmelkedve gondolunk a letett kisebb s nagyobb áldozatokra, melyeket egy szabad haza később ápolása alá vévén maradandó alapokká növelhet.

Kralovánszky nemes adománnyában úgy mi egy székely népsegélyezési alap kezdeményezését bátran s bizalommal üdvözöljük, s emlékezzék meg a bujdosó székely forró imájában azon férfiüdvözült lelkeiről, ki reá gondolt mielőtt az élettől elvált volna, talán hasonló gondolkodás, lelkesedés s áldozatok alapján a bujdosó székely unokája boldogabb lehet, mint a minő volt ő, midőn könyezve hagyta el kedves hazája véghatárait.

Kralovánszky emléke.

A legközelebbi pesti magyar lapok által, volt pesti ügyvéd Kralovánszky György végománya, a hazai érdekeket illetőleg közöltetvén: annak egy egész tartalma, mint minket erdélyieket különösen is illető része, bennünk az intézkedő magas szelleme, nemes lelke iránti méltó tiszteletet és hálát ébreszté fel.

Az intézkedés sorozatát tekintve, mindenik tétel a derék felvilágosult embernek, a hazai közművelődés hí barátjának, Magyarországi fiai között egynek, a leghivebbek közül, képét tükrözé vissza. Hiv volt nemzetéhez, hazájához, s ha utódok nem is borultak sírjára, kimutatta ő szíve rejtekében annak melegevel ápolott szeretettjét, s azt nyilvános egyik örökösének hagyta és ez: a magyar nemzet és haza jól értelmezett érdeke. Sok volna, miket e tekintetben az ékes szó-

lás dicsőíthetne; de ott, hol a tények ily magasatosan szólnak, ott csak észlelni s áldozni lehet.

Egy egyszerű hazai ügyvéd, kinek állása, helyzete saját erején nőtte ki magát, nagyszerű, de egyszeresintő példát mutatott. Ő nem környezték a földbirtok több százakra, sőt ezerekre menő holdjai, sem diszjelek vagy fényes czimek; de környezte őt és díszíté oly emberies tiszta hazafi érzelmek, mely minden világi megkülönböztetések fölött áll, s ez: nemzete, hazája tiszta szeplőtlen szeretete. Ily kutföből eredt, a dicsőült néhaiak, azon intézkedése, mely az egyesek által tett nagyszerű hazafias közérdekeket, s melynek erkölcsi előnye is megbecsülhetlen: példát mutatván, hogy a nagyságot miben kell keresni, s miben lehet feltalálni.

Áldott légy magas szelleme az itt maradt földi résznek, fogadd háláját, tiszteletét a távolból honfitársaidnak, legyen a te intézkedésed intő, serkentő példa, azokra nézt, kiknek a nemzet s haza érdekében tehetés náladnál inkább hatalmukban áll.

Ily érzés és gondolatok arra indítanak bennünket, hogy indítványozzuk: miszerint volt pesti ügyvéd Kralovánszky Györgynek a magyar nemzet és haza érdekében tett nagyszerűségére végrendelete által kiérdemelt tiszteletünk s hálánk zálogaként célra egybegyűlendő pénzen egy emlék állíttassék.

Ha ezen felszólalásunk viszhangra találva s lennének, kik az e részbeni teendőket elvállalva fellépnek, mi magunk körében a lehetőséget megtenni, legszöb hazafi kötelességünk egyikének tartandjuk.

Kérjük a többi hazai lapokat is, miszerint a fenirt nyilatkozatunkat lapjaikba felvenni szíveskedjenek.

Torda, ápril 10-kén, 1866.

Ügyvéd Szabolcs Lajos, Albert János, Szentpéteri N. János, Dulló János, Fekete Ferencz, Nagy Ferencz, Székely Mihály, K. Nagy Imre, Harmath Kristóf, Weres Dénezs, Kövári Józsa, dr. Bod Elek, A. Harmath, Betegh Sándor, Enyedi Albert, Nagy Miklós, Viski Sándor, Székely Elek, Szentpéteri Antal, Kasza András, Érseke Elek.

A pesti országgyűlés.

Az alsóház ülése ápril 12-kén.

A múlt héti jegyzőkönyvének hitelesítése után az előző jelent, hogy Láng Gusztáv és báró Löwenthal Sámuel Beszterezváros képviselői benyújtották megbízó leveleiket. Kiadatnak az állandó igazoló bizottmányok.

Elnök: Horváth Boldizsár képviselő ur a tizenkettes bizottság részéről fog jelentést tenni (Halljuk!).

Horváth Boldizsár, mint a 12-es bizottmány előadója felolvassa a következő jelentést:

Az országgyűlési teendők tárgyában kiküldött tizenkettes bizottmányok jelentése:

A t. képviselőház folyó évi mart. 24-kén tartott ülésében alóli választmányt megbízta, hogy készítsen javaslatot az iránt:

a) A törvényhozás mielőbbi gondoskodását igénylő tárgyak közül, melyek különösen azok, a melyekre nézve bizottmányok kiküldetése szükséges?

b) Hány bizottmány alakíttassék, s minden egyes bizottmány hány tagból álljon?

c) Minő tárgyakat kell egyik s másik bizottmányra, s mely tárgyakat lehet ugyanazon bizottmány körébe utasítani?

d) Mely tárgyakra nézve terjeszkednek a bizottmányok törvényjavaslatok készítésére is, s melyekre nézve szorítkozzanak csupán előmunkálatok s adatok gyűjtésére?

e) Mikép érintkezzék egyik bizottmány a másikkal oly pontokra nézve, a melyek egyiknek is, másikkal is körébe váganak?

Mintán a ház szabályainak átvizsgálására, s a nemzetiségi kérdés tárgyában külön indítványok folytán a t. képviselőház egy-egy bizottmány alakítását már elhatározta: a választmány e két tárgyat csak annyiból tekinthet javaslatra körébe tartozónak, a mennyiben a kiküldendő bizottmányok tagjainak száma jöhet kérdésbe.

E két bizottmány tehát mindenekelőtt külön megválasztandó. A mi a bizottmányok tagjainak számát illeti, a választmány:

a) A ház szabályainak átvizsgálására kiküldendő bizottmányhoz 35 tagot.

b) A nemzetiségi ügyben választandó bizottmányhoz pedig 40 tagot hoz javaslatba.

A Magyar- és Erdélyország közti viszonyok végleges rendezését az 1847-88-ik évi VII. t. czikk jövedő országgyűlésnek hagyta fenn. E tárgyat azonban sem az 1848-ik, sem az 1861-ik évi országgyűlések el nem intézhetvén, szükséges leendő most, midőn a törvény rendelete folytán az erdélyi képviselők is meghívtak, megválasztattak a nagy részben már jelen is vannak, egy számosabb tagból álló küldöttséget választani, mely a viszonyoknak törvény általi végleges elintézése iránt, tekintettel az 1848. évi országgyűlés elé terjesztett előmunkálatokra is kimerítő törvényjavaslatot készítse.

Ezen bizottmány szintén előlegesen a többiből elkülönözzé lenne megválasztandó s állhatna 40 tagból.

A fentemlített három rendbeli bizottmányon kívül vannak még több fontos közérdeklő tárgyak, melyekre nézve kívánatos külön bizottmányokat kiküldeni. Intézkedtek ugyan eddigi törvényeink e tárgyakról is, és intézkedéseik szorosan fentartandók mindaddig, a míg azokat a törvényhozás alkotmányos uton meg nem változtatja, de vannak törvényeink, a melyeket jövedőre nézve még jobbakká s a baladás és nemzeti fejlődés igényeire idomítva még célszerűbbekké lehet tenni, s az aziránti javaslatok kimerítő részletes kidolgozása leginkább bizottsági tárgyalás útján eszközölhető.

Alóli választmány véleménye az, hogy azon tárgyak, melyekre nézve a fentebbiek szerint, minél előbb intézkedni, s e célból bizottmányokat kiküldeni szükséges, a következők:

- A megyei, városi, a szabad kertletlekből törvényhatóságok, ugy a községek végleges rendezése;
- a codificatio;
- a vallás és közoktatás ügye;
- a közgazdaság s anyagi érdekek feletti intézkedés;

e) az országos közintézetek azon célból, hogy az egymással közvetlen kapcsolatban álló tárgyak ugyanazon bizottmány teendői közé soroztassanak; továbbá figyelve arra, hogy az illető bizottmányok a körükbe vágó tárgyak igénylethez képest ismét albizottmányokra oszolhassanak: a választmány a kiküldendő bizottmányok számára s ezek munkakörére, ugy az egyes bizottmányok tagjainak számára nézve, következő javaslatot terjeszt a t. képviselőház elé.

I. Alakíttassék egy 60—70 tagu bizottmány, melynek feladata legyen, törvényjavaslatot készíteni:

a) A községek rendezéséről, azok minden viszonyára nézve.

b) A megyék, városok és kertletlek teljes és végleges rendezéséről.

II. Választassék egy 70—80 tagból álló bizottmány, oly utasítással, hogy készítsen törvényjavaslatokat:

a) A polgári jogról, anyagi és alaki tekintetben, kapcsolatban a telekkönyvi rendszerrel, s kiterjedve a még fennlevő bűbéri s ezzel analog viszonyok feletti intézkedésekről is, — a hová a kegyuri jogok és terhek végleges szabályozása is tartozik.

b) A büntetőjogról anyagi és alaki tekintetben és a büntetőrendszerrel.

c) A váltó- és kereskedelmi jogról.

d) A bányajogról.

e) A sajátviszonyok rendezéséről.

f) Egy honosítási, be- és kivándorlási törvény tárgyában.

III. Küldessék ki egy 30—40 tagu bizottmány, mely törvényjavaslatot készítse:

a) A különböző vallásfelekezeteknek egymás közötti viszonyaira s azon viszonyra nézve, a melyben azok az állambatalomhoz állanak, alapul véve javaslatában az egyenlőség elvét azon vallásfelekezetekre nézve is, a melyekre eddig azt a törvényt ki nem terjesztette.

b) A közoktatás és különösen a népnevelés tárgyában; körvonaloza e téren is az állambatalom jogait és kötelességeit az egyes vallásfelekezetek önkormányzati jogának sértetlen megóvása mellett.

IV. Alakíttassék egy 60—70 tagu bizottmány a melynek feladata:

adatokat gyűjteni, s ezek alapján javaslatba hozni oly törvényhozási intézkedéseket, a melyeknek célja az ország anyagi erejének kifejlesztését előmozdítani, s az ezt gátló akadályokat elbáritani, — különös tekintettel a földművelés, gyár és kézmű, ipar s a kereskedés emelésére s egy, az ország érdekeinek megfelelő közlekedési rendszer létrehozására.

V. Választassék egy 30—40 tagu bizottmány azon utasítással:

hogy megvizsgálván az országos közintézetek,

különösen a magyar nemzeti színház, a muzeum, a magyar tudományos akadémia s a Ludoviceum alapítóját, oly törvényhozási intézkedéseket hozzon javaslatba, a melyek ez intézetek szellemi és anyagi emelkedésére hatni képesek.

Ezen utóbb elsorolt 5 bizottságnak mikénti alakítására nézve a választmány véleménye ez: hogy a képviselőház minden tagja részt vehessen egyik vagy másik bizottságban. Mielőtt tehát a bizottságok megválasztatnának, hogy azok egyuttal a kellő szakképzettség igényeinek is megfelelőleg alakulhassanak, szükségesnek látna a választmány feladatát a ház tagjait, hogy bizonyos határidő alatt nyilatkozzanak az iránt: hajlammuk és tárgyavatottságunknál fogva, mely bizottságnak vagy bizottságoknak tárgyalásaiban önjajánunk leginkább részt venni.

Csak e nyilatkozatok beérkezése után lesz képes alólírt választmány a fentebb érintett minden egyes bizottságra nézve a tagok számát, a melyet most csak hozzávetőleg jelölt ki, határozottan s olyképp javaslatba hozni, hogy egy részről a képviselőház tagjaiból mindannyi bizottságnak egy-egy tagot megalkulhasson, másrészt pedig egyes képviselők túl ne terheltsenek, s a méltányosság azon elvének, miszerint egynél több bizottsághoz csak azon képviselők osztassanak be, a kik ebbe önként belemegyeztek, érvényt lehessen szerezni.

Magában érthető, hogy a jelentkezések által a háznak szabad választása semmi korlátozás alá nem esik: feltehető azonban, hogy a választásoknál minden egyes bizottságra nézve figyelemmel leendőnek a t. képviselőház tagjai a jelentkezőkre, a mennyiben ezek száma a bizottságnak tagjainak megállapítandó számát túl nem haladja.

Mindannyi bizottságnak általános utasításul volna adandó:

1) Hogy munkálataikban a törvényekben alapuló felelős ministeri rendszer alapelvéből induljanak ki.

2) Hogy a mennyiben szükségesnek vagy célszerűnek látnak, tanácskozásiakra a képviselőház körén kívül eső szakértőket is meghívassák.

3) Hogy azon esetekben, a midőn valamely kérdés eldöntése oly rokon kérdés megoldásától függ, a mely a másik bizottságnak köréhez tartozik — a különböző bizottságok egymás közt kiküldötték által érintkezzenek; oly előkérdések pedig, a melyek két vagy több bizottságnak további munkálataiban kiindulási pontot képeznek, kellő elvágás tekintetéből az érintett bizottságok egyes ülésében intéztesse el.

4) Hogy minden egyes bizottságnak tárgyai természetéhez képest egy vagy több albizottságra oszthatassék; a közös elvágások azonban a főbizottságnak összes ülésében tárgyalassanak.

Az itt kiemelt tárgyakon kívül nem kevésbé fontosnak tartja a választmány az országgyűlési képviselők választására vonatkozó 1847/8-dik évi 5. t. cikkhez fűzetés átvizsgálását is, — a mi minden esetre szintén bizottsági előtárgyalás útján lenne eszközölendő; de mivel az említett törvényben teendő módosítások iránya, terjedelme és minősége nagyrészt a községek, megyék, városok és kerületek végleges alakulásától függ: a választmány az e célra egybeállítandó bizottság megválasztását későbbre véli használandónak.

Mintán alólírt választmány jelentésében oly tárgyalásokat is hoz javaslatba, a melyek eddigi törvényeink és intézményeink módosításának kérdésével állanak kapcsolatban; minden félreérthetőség és balkövetkeztetés megelőzése végett szükségesnek látja kijelenteni, s a tisztelt képviselőház részéről is annak idejében a bizottságok megválasztásakor jegyzőkönyvileg kifejezteni azt: hogy a ház e bizottságok megalakítása által legkevésbé sem akar eltérni a feladatban kifejezett jogfolytonosság elvétől, sőt ahoz szigorúan ragaszkodva, a bizottságok által készített munkálatakat oly javaslatokul fogja tekinteni, a melyek csak az eddigi törvényes állapot tétleges visszaállítása s a koronázott király szentesítése után emelkedhetnek törvény erejére.

Pest, april 12-kén, 1866.

A választmány nevében

Horváth Boldizsár m. k.

választmányi jegyző.

A jelentést a ház általános helyiséssel fogadta.

Hilibi Gaál János azonban a jelentésnek az erdélyi unio-bizottságot illető részére nézve egy módosítványt akart javaslatba hozni.

Az elnök azonban megjegyzi, hogy a kimerítő jelentésre nézve más határozata a háznak nem lesz, mint az, hogy előbb nyomassék ki, és azután jöjjön tárgyalás alá, a mikor is, ha a t. képviselő urnak észrevétele lesz, — megteheti.

Az állandó igazoló bizottságról erre Torma Károly olvassa Trauschenfels Emil brassóvárosi képviselő megválasztását tárgyozó jelentést, mely is Trauschenfels Emil igazolándónak véleményezi, azon megjegyzéssel, hogy Erdély több részéből a választási jegyzőkönyvek nem magyar nyelven szerkesztve küldettek be. Mintán az országgyűlés a nyelv-kérdésnek csak ezután fog határozni, a bizottságnak ezt most nem akarta akadályának tekinteni, hanem a jegyzőkönyveket lefordíttatván, véleményét a ház elé terjeszti.

Erre Trauschenfels Emil az igazoló képviselők

sorába iktattatik, elfogadtatván a választmányának a nyelvre vonatkozólag tett észrevétele.

Zimmermann József András, N.-Szeben város képviselője, a bizottságnak véleményéhez képest, végleg igazoltatott.

Fehdenfeld Frigyes és Binder Lajos Medgyesszék képviselői, a szabályszerű 30 napos kérvényezési határidő fentartásával, szintén igazoltatott.

Hossza József állandó igazoló-bizottsági tag előadásá folytán Bümches Frigyes Brassó város képviselője, végleg igazoltatott.

Gajzágó Salamon olvassa Tolnay Gábor Maroszsék felsőkerülete képviselőjének megválasztását tárgyozó jelentést. E választás ellen panasz emeltetett, melyet a bizottságnak nem találván indokoltnak, igazolást véleményez. A ház e véleményhez képest, Tolnay Gábort a végleg igazolt képviselők sorába iktatta.

Zichy Antal előadja, hogy ifj. gr. Bethlen Gábor Felső-Fehér megye külső kerülete képviselőjének megválasztása ellen kérvény nyújtott be. A bizottságnak a kérvényben emelt vádak nem találta ugyan alaposnak, de a megyei főispán, egy tanácsos, főszolgabíró, s atalan a tisztikar törvénytelen beavatkozását illetőleg emelt vád irányában inkább akar tulszigorú lenni, s azért vizsgálót véleményez.

A bizottságnak e véleménye ellen a következőleg szólal fel Gál János Oláhfalva mezőváros képviselője:

H. Gaál János. Soba életemben itéletet egy jobban indokolva, hogy éppen annak ellenkezője határozassék el, mint a mai indítványba hozatik, nem hallottam. Az mondatik: noha ez sem áll, noha az sem áll, stb. mindamellett vizsgálat elrendelése véleményeztetik. En részemből ismerem, s be vagyok avatva a kérdésben forgó választásba, mert mindezen dolgok az én szomszédságomban történtek. Ama román főispán, kiről említés tetetik, olyan ember, hogy kíváncsi lenne, adna az Ur isten sok ilyen román főispánt! (Zaj.) Ismerem azon urat is, kinek leveléről is említés tetetik, és arról is elmondhatom, adna Isten sok olyan tanácsost, minő az. Ezek azt, a mire a törvény őket jogosítja, megtették, de fel sem tehetem rólok, hogy azon tullejteskedtek, vagy hogy az alkotmányos szabadság ellen működtek volna. (Zaj.) Ez nem tartozik ide! En tehát azon képviselő urat igazolándónak véleményezem. (Élénk helyeslés.)

A ház e felszólalás folytán ifj. gr. Bethlen Gábort, a bizottságnak véleménye ellenre igazolta. Napirendre volt még kitűzve a költségvetési bizottságnak jelentése az ideigl. országház átvételét illetőleg.

Tóth Vilmos jegyző felolvassa erre Rajner Pál jelentését az ideigl. képviselőház átvételéről.

A ház e jelentést helyesléssel vetté tudomásul. A ház hétéfőn fogja a közös viszonyok tárgyában kiküldött bizottságnak a Királyhágon tuli képviselők közül választandó 15 taggal kiegészíteni.

A legközelebbi ülés pedig szombaton d. e. 10 órakor lesz az ideigl. országházban.

Az új országházban f. hó 14-én tartott az első ülés. A közönség részéről nagy érdeklődés nyílt; az utca a megnyitás előtt félórával már igen népes volt. A tágas karzatokon minden rangú és rendű hallgatóság jelent meg. A megnyitás egy szerű volt minden szertartás nélkül.

Elnök Szentiványi Károly. következő alkalmi beszéddel nyitá meg az ülést:

„T. ház! Üdvözlöm, mélyen a t. ház tagjait ezen új helyiségben. A legközelebb elhagyott tanácskozási teremben két rendbeli felirásban a törvényes állapot s ennek mellőzhetlen föltételének, a jogfolytonosság életbeléptetését kívánta a t. ház. Egyszermind kijelölte azon ösvényt, mely egy részről a haza szellemi és anyagi jólétének kifejlődéséhez, másrészt a közösen óhajtott koronázáshoz vezet. Mindent megtett a t. ház, mit kötelessége parancsol és a méltányosság javasol.

Engedje a Mindenható, hogy az amott megkezdett működés itten célzt érjen, itten teljesítést nyeljen. (Élőzenges.) Engedje a Mindenható, hogy ezen ideiglenes országházban alkotandó törvények és működések a házra állandó boldogságot hozzanak.“ (Élőzenges.)

Az erdélyi képviselők nevében gr. Mikó Imre, Kolozsvár városa képviselője üdvözlé a házat következőleg:

„Nagyon t. ház! Most, midőn Magyarország törvényhozási új teremének küszöbét átlépjük, legyen szabad nekem erdélyi képviselőtársaim nevében kifejeznem legbensőbb hazafiai örömlőmet a felett, hogy a haza egysége iránt kebleinkben évek hosszú során át ápolott fő vágyainkat most itten megjelentetünk által teljesítésnek indulni szemlélhetjük. (Élénk helyeslés.) Legyen szabad azon óhajításunknak kifejezést adnom, hogy ezen egyesülés örökös legyen, melyet szétválás többé soha meg ne bonthasson. (Helyeslés.) Életünk törekvéseinek legfőbbike az leendő, hogy e hazának méltatlan fia ne legyünk.“ (Élénk helyeslés.)

A ház elnöke következőleg válaszolt: Örömmel üdvözlöljük körünkben Királyhágon tuli testvéreinket.

Mindkét beszédet élénk éljenzéssel fogadta a ház.

Több kérvény s értesítvény vételét jelenti az elnök. Ezek közt volt Blaskovich E. asszonyosság azon kijelentése, hogy a muzeum számára megvétel végett ajánlott érem gyűjteményt 60 ezer forintot alól nem adja.

Királyi Pál az állandó bizottságnak részéről tesz jelentést, minek nyomán b. Wodianer véglegesen igazoltatott. A b. Vay Sándor választását illetőleg vizsgálat rendeltetett. B. Baldacci Antal választása egyhangulag megsemmisített, s a báró a költségek megfizetésére ítéltetett. Esztorgommedyében új választás rendeltetik el.

Következett a b. Babarczy Antal választásának kérdése. Ez ügy megvizsgálására Bittó István képviselő volt kiküldve. A vizsgálat folytán kitűnt, hogy az összeírás hiányos volt, s a százazás alkalmával igen sokan az életkor hibás beírása miatt elutasítottak. Be lett bizonyítva az is, hogy a hivatalnokok törvénytelen befolyást gyakoroltak. E választás tehát roppant többséggel megsemmisített. E kérdés különben csak hosszabb idő után dől el, melyben részt vettek: Ürményi József, gr. Ráday L., gr. Keglevich Béla, gróf Zichy Nándor, Madarász József, Kurecz, Tisza Kálmán, Hedry Ernő, kinek a gróf Bethlen Gábor megválasztására s igazolására célzó tételt Hilibi Gál János oláhfalvi képviselőt feleletre ösztönözte, azután Simonyi, Rájner stb.

Több vizsgálatra kiküldött képviselő jelentése, a gróf Wass Samu megválasztására ellen beadott kérvénnyel együtt kiadott az állandó igazoló bizottságnak.

A legközelebbi ülés hétéfőre lön kitűzve, midőn ismét csak igazolási kérdések lesznek napirenden, de a mi nevezetes, ekkorra lön kitűzve, hogy a ház szavazzon a közös viszonyok tárgyában kiküldött bizottságnak kiegészítő 15 tagra az erdélyi képviselők közül.

A felsőház szintén hétéfőre, azaz tegnap volt ülést tartandó. Szombaton és vasárnap konferenciák tartattak. Tárgy: az alsóház felirata.

A közvélemény itélőszéke előtt.

Megtisztelő bizalom folytán ügyesretekelt elvállalt, becsületes, hazafias munkásságom körében felháborítólag megzavartam egy súlyos vád és méltatlan személyeskedések által.

E vád nem kevesebb, mint abból áll, hogy én, mint a „K. Közlöny“ ideiglenes szerkesztője, tiszteltem legtöbb tárgyát, a közvéleményt nem respectálom, a vád szavai szerint „egyik legkedvesebb Közlönyünket nemcsak hozzáférhetlenné (tenni), de azt a közvélemény felibe emelni törekszem.“

E vád „árokaljai“ levél alakjában a „Korunk“ apr. 13-ki 43. sz. nyilttéri rovatában adatott ki ellenem, s mint vádlók aláírják: Kesse Elek, Sepsí Mihály, Ajtai Gábor, Csizsár Farkas, idős gróf Bethlen Sándor, gr. Bethlen Kálmán, gr. Bethlen Zsigmond, gróf Bethlen Gyula, Keczel Ferencz, Bothos Albert, Varró István, Horváth Sándor, Péter Antal, Kis József, László József s Mátyás Zsigmond urak.

Tiszteltem a vádlókat, kik közül gr. Bethlen Gyula és Kálmánon kívül egyiket sincs szerencsém ismerni. De azon animosus, lefűző irmodort, melyben megtámadtak, bármily nagymértékben fel legyek is hiva, nem követhetem; a nyilttéri szurkálódó feleselés areájára nem fogok leszállani, bármily kevésbé érezem is magamat jogosítva a vádiratban semmivé tenni kívánt „publicistai tekintélyemet“ egész szerénytelenül fényesebb dícsőben ragyogónak hinni, mint azt ide s tova másfél évtized óta az irodalom terén tanúsított komoly törekvéseim s szerény tehetségem némi érvényesítése által tán szerencsés voltam valamennyire megérdemelni, ha nem is a t. aláírók előtt.

A kérdés itt bizonyára nem is a „tekintély“, mert az, ha még egyszer oly magas volna, akkor sem szolgál vértül az igazság ellenében, s az „elnyomott igazság“ és „a közvélemény“ nevében szólóktól csak gyengesség volt ezen oldal-támadásra is kiterjeszkedni.

A kérdés itt az: van-e alapja azon súlyos vádnak, mely ellenem emeltetett? Követtem-e el felelősséget a „közvélemény“ ellen, melynek nevében megtámadtak, s ma itt állók, mint szent Sebestyén, összevissza-szurkálva?

Ezzel maga a közvélemény itélőszéke elibe bocsátom az egész ügyet, s kérem elítéltelemet vagy vádlóim elítéltelemét!

A tényállás igazán előadva, semmit sem fordítva, következő:

Valami entusiasta vidéki levelező a „Pesti Napló“ 55-dik számában gróf Vass Samut az „országos tekintély“ epithetonnal találta megtisztelni.

Erre Mohai Károly ur egy cikkekésztet küldött be, hogy, né a gróf nem tiltakozik ez epitheton ellen, s mintán „kifigurázza“, guyonosan szerencsét kíván, hogy „országos tekintély“ nébessé ki magát.

A világ teremtésén semmi egyéb, valami közügyi dolog nem lévén benne, s nem találván megengedhetőnek, hogy valaki, mert véletlenül egy vidéki levelező tán igen megdicsérte, kifiguráztassék, kijelentem véleményemet a lap szempontjából, hogy legfőlebb nyilttérbe való.

Erre M. K. ur egy urgenst küldött be, hogy adjam ki, „hadd itélje meg a közönség, vajlon nyilttérbe való-e?“

Sajátszerű argumentum! A vélemény- és határozatjogot éppen egy szerkesztőségűl tagadni meg! De bármily ellenszenvbészűl szerencsétlen modorban sürgettetik, mintán ezen urat barátaim közé számítottam eddig, az egésze csak azt jegyzém meg: nó erre igazán elmondhatni, hogy „trop de bruit pour une omelette“, de ámbár senki más sincs megnevezve (nemhogy a feentisztelt urak neve bár megugrva lett volna), elhiszem neki, hogy ő „egy a többiek“ közül, s mintán aláírja és ily egve csüng czikke kiadásán, engedek kíváncsának, nehogy elnyomással vádoltathassam.

Es kiadtam azt a melegföldvári elmésséget a „Közlöny“ 39 ik számában azon ártatlan megjegyzéssel, hogy szorgalmaztatott és úgy látszik súlyt fektetnek rá. Ebből áll az én egész bűnöm! E megjegyzésért, melylyel — őszintén mondom — a lap komolyabb szempontjait akartam kötelelenségem szerint óvni, de a czikk jelentőségéből, ha van valaki előtt jelentősége, mitsem vontam le, sőt talán (mea culpa!) emeltem azt, ez egyszerű és teljesen jogosult megjegyzésért érdemteltem én meg a súlyos vádat és irgalmatlan döfőseket, a mik ellenem intéztettek.

S hogyan, minő alapon?

Egyszerre az árokaljai, egy kettő kivételével soha nevékről sem ismert aláíró urak, csak magukéva teszik a dolgot (!) mintha szintén aláírták volna a melegföldvári cikkekésztet, vagy legalább tudomra adták volna, hogy ok állanak a dolog megett és ezen pusztá ügy alatt megsejtve érzik magukat, beszélnek arról, hogy a lapot „hozzáférhetlenné teszem“, „a közvélemény felibe emelni törekszem“ és oly szenvedelmesen esnek nekem, mintha csak az én megsemmisítem arán lehetne megmenteni a házat vagy legalább tönkre tenni gr. Vass Samu „országos tekintélyét.“

Ha az ilyen váratlan s mindenekfelett méltatlan megtámadás is megengedhető, akkor mihez tartsa magát az ember a nyilvánosság terén?

Azt mondják, hogy M. K. ama cikkekésztével „közszolgálatot“ (!) teljesített nevében. Másokra bizom megítélni, hogy az ilyen sajátos „közszolgálat“ mekkora elismerésre méltó. Csak azt tagadom, hogy a most rámtámadó árokaljai aláíró urak „névben“ hívtam volna fel ezen „közszolgálat“ számára a lapot „hozzáférhetővé tenni.“

De ha ugy volna is, ha valamennyiük neve alatti cikkre tettem volna is a — tudja Isten miféle gyöngösgérgéznél fogva — sérelmesnek e része kolt megjegyzés, hogy vádolhatnak ayal, hogy „a közvélemény“ (!) felibe emelkedni akarok, én kicsiny s éppen nem hatalmas ember, ki (verba ipsissima) a „dii minorum gentium rendentatását“ is magamra vonhatom? Mi az a közvélemény? Ki mer a közvélemény nevében beszélni? Deák Ferencz maga, e végzetesről nagy egyéniség, se teszi soha, sőt mindig „szerény nézete“ „egyéni véleménye“ szerint beszél. Mohai Károly ur lenne-e a közvélemény sérthetetlen mandataria? Szerényebb embernek ismerem. Önről se teszem fel uraim, hogy igényelnék, miszerint azon nagy közvélemény nevében beszélhetnének, melynek e perczen itélőszéke előtt állnak.

Hogy én mit ártottam valaha a „K. Közlöny“ nek, s mit ártatok mostani munkásságommal, nem tudom. Meglehet, hogy az én csekély képességemmel nem sokat használok. De mit használtak önök a Mohai-féle közleményekkel, s mit különösen a nyilttéri támadással? Jöjenek, uraim, lépjenek fel a publicista hálátlan pályájára, s tanulmányozva, küzdve, magukat kitéve a közügyért, szaporítsák a (szörnyű) kevesek számát, kik a Királyhágon innen e téren teljesítik hazafiai kötelességeiket; ürvendni fogok, ha közhasznú sikerteljes munkásságuk által örökhomályba borítják még csak emléket is annak, hogy én is akartam e téren szolgálni hazámat. Nyerjék meg Dózsa barátom bizalmát, a vegyék át illetéktelen kezemből e nem csekély fontosságú lap szerkesztését! Szívesen átadom, s vonulok vissza falusi magányba szántogatni az ősi borzódákat és kötelezem magamat, hogy hazafias munkásságuk körében soha se fogom úgy zavarni, mint ezt velem teszik.

Emlékeztetnek s leczküzölög Dózsa barátom nyilatkozatára „lapom közelített hiven tükrözendi?“ „Szíveskedjen (jék) arra súlyt fektetni!“ ugymondanak. Azt kérdem, a dobokamegyei közéletet nem tükröztettem-e a választásról komoly, tüzetes tudósítás közlése által? Avagy azt hiszik-e, hogy a dobokamegyei közéletet csak melegföldvári persiflage-ok tükrözik illetékesen vissza? Sajnálom Dobokát!

Következtelenségét követtem el ugyanazon számban? mert azt irtam gróf Haller Ferencz urnak: „egyszerűen saját nevében tett nyilatkozatát se utasítók vissza?“ Gr. H. F. 48 aláíró nevében panaszolt, s visszautasítottam-e M. K. ur iratát egyszerűen? tüdőbótam-e minden alkudás nélkül? Ugyan ne legyenek oly igazságtalanok, s kövessék az éppen önök által felhozott derék gróf Haller Ferencz némes példáját, ki lovaság elégtételt adott, visszavonván méltatlan vádját, sőt bocsánatot kérvén azért.

„A száz atyafiak értelmiségevel szemben is

oly álláspontot foglaltok el, melylyel egyik legkedvesebb közönlítet hozzáférhetlenné teszem. Ez uraim, érthetetlen! Én tisztelettel viseltetem a szász értelmiség iránt; soha azzal szemben álláspontot nem foglaltam; mindig csak arról írtam, hogy a szász burocrata párt uralmát vajha azon nemzeti hazánk érdekében egy független szász nemzeti párt uralma váltánna fel. Vagy a szász értelmiség az egész szász nemzet a burocratákból áll, s minden álláspont ezekkel szemben egyszerűen álláspont a „szász atyafiak” ellen! Ez uraim, annyi lenne, mint a „Herm. Ztg.” szemügyre venni a világot, s adoptálni azon tételt, hogy a szász burocracia fondorlatai ellen küzdeni „Sachsenfresserei.” De én sokkal jobb véleményvel vagyok politikai szempontjok iránt, s csak azt mondom: soha önközül senki se kiértette meg valami cikket a szász vagy bármely más fontosabb kérdésben, vajon hozzáférhető-e a „Közöny”, s így ezen tételük is csak méltatlan vádat foglal magában.

Azt mondják, „ha nem osztottam véleményeket, tetszett volna nekem tartózkodni a lovasiasan védelmére kellem gróf Vass Samuelt.” E felhívás kötelességemmé teszi még határozottabban a közvélemény ítéletére hivatkoznom.

(Vége következik.)

Halmágyi Sándor.

A bukovinai andrásfalvi ev. ref. egyház presbiteriumától.

Hogy szívünk bálaerzetét azon nagymérvű könyöradományokért, melyeket f. évi jan. hó 25-én a fenirt hirlapok közremunkálásával, mondhatlan inségünk enyhítése céljából közzétett esdő szövegűnkre Erdély és Magyarhon nagylelkű fiaitól és leányaitól nyertünk, szívünkbe ne fojtsunk; de nemes szívű jöltevőinknek — s mint ohajtanók — egész nemzetünknek, sőt minden népeknek tudtul adjuk, közöljük t. szerkesztőséggeddel, az Erdélyből és Magyarhonból f. mart. 23-ig keztünkbe vett minden könyöradományoknak hiv. jegyzékét, melyben egyszerűen a küldöket küldeményeik kézbevételeléről megnyugtattuk, és ha valamely érték (küldemény) keztünkbe nem jött volna, annak reclamációjára alkalmat nyújtunk. — Bejött:

I. Erdélyből:	o. é.
1. A „Kolosvári Közöny” utján	frt kr.
a) Február 10-én Kájon helyséből t. cz. Vojt ur adománya és gyűjtése	40 —
b) Február 27-én gyűjtés többektől	70 —
2. Méltóságos püspök és királyi tanácsos fűtszi. Bodola Samuel ur által	
a) Első küldemény mártius 2-ről Kolosvár nemes városából	140 —
b) Második küldemény (3 db ezüst huszas)	131 5
3. Magánlevélben:	
a) N. I-né asszonytól	3 —
b) Kozma Sándor urtól: Tamásfalváról Kásonszékből, saját adománya 5 forint, gyűjtés 5 frt	10 —
Továbbá bejött könyöradomány:	

II. Magyarhonból,

A „Vasárnapi Ujság és Politikai Ujdonságok” t. szerkesztőségétől:	
a) Első küldemény febr. hó (ebben 2 db es arany a 5 frt = 10 frt o. é.)	208 10
b) Második küldemény (ebben 2 db 2 frtos, 1 db 1 frtos tallér, 4 db ezüst huszas)	262 5

III. Moldovából:

Bottoschán városából, tks. gyógyszerész Hajnal Imre urtól, magán uton	10 —
Mindössze Erdélyből, Magyarhonból és Moldovából	874 20
(nyolcszáz hetvennégy frt husz kr o. é.)	
Ezen értékéből febr. 18-tól mártius 23-ig 34 nap alatt kiosztatott gabona	494 59
értékű. És így rendelkezésre van még bátra (háromszáz hetvenkilenc frt hatvanegy kr)	379 61

A könyöradomány nagyszerű, de a szükség nem kevesebb nagymérvű, a gabona hova tovább mind drágul, úgy, hogy ma egy koretz (= 2 pozsonyi mérő) töröküz 12 frt o. é., hogy képes a szegény dolgos ember két kezével annyi kenyert szerezni, hogy magát és családját táplálja!

Ime az egyiptomi hét kövér és hét ösztövr teheneinek, és a hét teljes és hét üres gabona fejeknek példányképe!

Minden felemésztesik és mégis minden éheznek, minden éhségben haldoklik!

De nem csak mi reformatusok nyolcszázán, hanem az egész bukovinai magyarság, több mint 8 ezer lélek, éppen ily inségben sinlik; így Bukovina egész népessége.

És midőn mi reformatusokl hitkonaink ily nemes és vetélkedő áldozatkészességgel dicsekedtünk, vérzik szívünk, hogy rom. kath. atyáinkai segélyezésére — bizonynyal nem a szeretet és áldozatkészesség hiánya, hanem valamely gyászos felreértés következtében, eddigelé csak igen csekély könyöradományokról értesültünk, holott pedig ő érettek is az esdő szöveget mult évi nyár végén a „Katholikus Néplap”-ban benyújtott.

Mi, mint protestánsok, csak a közönség szörnyűsége és az önségesség lehetetlensége által kényszerítve és csak tartózkodva tesszük ezen figyel-

meztetést, nehogy valaki hivatlan beavatkozással vadojjon; de legyen mentségünk, hogy a felebaráti szeretet felekezett nem ismer, és egyenjogú kincs.

Vegyük hát nemes szívű jöltevőink szép és valóban nagyszerű könyöradományaiért a legtisztább szívű szász származó köszönetünket és csak szívünk végső dobanásával megszűnő bálaerzetünket; vegyük az ég minden ohajtott áldásait, hogy ily szörnyű inség, melyben mi most sinlünk, házuktól és hazájuktól örökre távol maradjon és a mindenek atyja, hűket ily gyászos próbára soha ki ne tegye.

Vegye méltó hálánkat és szíves köszönetünket méltóságos püspökünk, kir. tanácsos, fűtszitelendő Bodola Samuel ur, ki mint egyházunk érdemekben megüszült patriarchája, buzgó közbenjárásával és atyai tekintélyes befolyásával, magát irányunkban az isteni gondviselés védangyalának bizonyította. A szeretet Istene sokáig őrölse egyházunk virágztatására!!

Vegye köszönetünket és szíves hálánkat t. cz. Kozma Sándor helységi bíró ur Tamásfalván, Kolosváru mellé Háromszéken, ki hadi szolgálatának idején, Andrásfalván magyar szívesseggel lett fogadtatását most azzal viszonzta, hogy helységében gyűjtött 5 frt mellé sajátjából 5 frtot tett, és így szükségűdöinket 10 frtall o. é. segélyezte! — Az ur áldása és kegyelme legyen rajta és helységén!

Vegye köszönetünket és szíves hálánkat t. cz. Horváth Márton, somogyi birtokos ur, ki egy levél kíséretében m. püspökünkhez 15 frtot oly megküldözött, hogy abból 10 frt a szükségűdöinknek, 5 frt papunknak t. Bíró Mózes, mint tanuló társának adassék. Lám a jó Isten a keserűség poharába is elegyít örömet; mert két szívét, melyek az élet pályájára együtt készültek, de azon különböző utakon haladtak, a hosszú pályá végén ismét egyesít, egyiket a nemes jött, másikat a hála és így mindkettőt a szeretet kapcsa által. Az Isten jölétben őrölse és örök boldogsággal koronázza jöltevőinket!

Vegye köszönetünket és szíves hálánkat azon kegyes asszonyság, ki N. I-né aláírásával szükségűdöink inségének enyhítésére Kolosvárról 3 o. é. forintot küldött, mint telhető fillért. Az ur vegye ezen fillért úgy, mint vette az evangéliumi özveg fillért, és adja neki a szív emberektől nem, csak Istentől ismert tiszta érzelmeinek boldog jutalmát!

Vegye köszönetünket gyógyszerész tekintes Hajnal Imre ur Bottoschán városában, Moldovában, kinek az Ur azon idegen földön megadta ugyan az ígért földének áldását, de a ki mégis érzi hő keblében az idegen föld árvaságát és 10 frt o. é. könyöradománnyal kívánt enyhíteni szomorú sorunkon.

Legyen választott hazája valóban az ígért boldog földje, melyben ő és családja hosszú és boldog életet éljen!

Magyarhoni jöltevőinknek a pesti hirlapokban fogjuk megküldeni köszönetünket. — Isten önkkel.

Mártius 23-kán, 1866.
Bíró Mózes, ev. ref. pap és esperes. Kántor János, v. r. Varga György, presbyter. Biszák József, curator.

Hazai intézetek.

62—1866.
szinh. val.

Ötödik közlemény az országos színházi pénzalap felsegélyezésére felajánlott, illetőleg befizetett adományokról.

Az itteni nemzeti színház pénzalapja felsegélyezésére az utolsó közlemény óta a mai napig következő adományok gyűlték be:

I. A színházi alap javára folyó évi mártius 20-kán ez évi idény alatt rendezett második előadás, névszerint a „Mirabeau fiatal kora” című új színű előadása alkalmával bejött 272 ft. 67 kr. o. é. tiszta jövedelem, mely alkalmával néhány t. cz. színházlátogató kisebb összegekben 9 f. 15 kr. o. é. adott a rendez belépti díjjal felül. (Az első idei hasonczeln előadás alkalmával „Bibor és Gyász” adatásakor felemelt árak mellett 327 f. 54 kr. o. é. volt a tiszta jövedelem.

II. Torma Károly ur mint gyűjtő, gyűjtőive mellett beadott saját maga részéről egy 100 forintból o. é. szőlő s 1865 július 1-től számítandó 5%-os magán kötvényt, és Véér Zsigmond ur részéről szintén egy 100 frt o. é. kiállított és 1866 jan. 1-től számítandó 5%-os magán kötvényt.

Mely hazafias adományokért meleg köszönet mond az országos színházi választmány.

Ez adományokat az I—IV. közleményekben közhírré tett adományokkal, illetőleg ajánlatokkal összeadva eddig begyűlt:

- Urbéri kárpótlási kötvényekben 1,400 frt.
- Magán kötvényekben 300 frt.
- Kézipénzben 953 frt 21 kr.
- Tíz évi részvény 20 frt.

Kolosvárt, april 9-kén, 1866.
Az országos színházi választmány nevében
Sándor József,
választmányi titkár.

Jelentés a kolosvári jótékony nő-egylet választmányának april 9-én tartott üléséről.

1) Az év. folytatban rendezendő tárlat intéz-

ése b. Bánffy Dánielné elnöklété alatt egy 22 tagu bizottmány nevezetett ki.

2) Ausländer Emanuelné az egylet részvényes tagjává lett.

3) A választmány 7 folyamodónak egyszerű mindenkor segedelemül 30, hétnek havonként kiadandólag 42 forint, összesen 72 forintot utaltványozott.
Kovácsi Antal.

Különlélek.

○ Alsó-Fehérmegye bizottmányi gyűlése f. hó 11-én a választási hely meghatározása tárgyában helybenhagyta a középponti választmány azon végzését, mely szerint a vingárdi kerületre nézve központul Borbánd jelöltetett ki. A bizottmány — bár a főispán eléggé kívánta ellensúlyozni — óvásszerű jegyzőkönyvi észrevételt tett a kir. főkományszek beavatkozására, melynélfogva ez nem hagyta helyben, hogy a középp. választmány határozzon a választási helyre nézve. Fekete kanonok néhányad magával jegyzőkönyvi nyilatkozatot vétett fel, miszerint ő nem pártolhatják Borbánd kijelölését, de 8—9 bizottmányi tag véleménye a nagy többséggel szemben nem bírhat súlylyal, s valamint erről úgy Axentie követjelöltjük érényeinek dícsőítéséről is egy enyedi gyűlésteremben bátran lemondhattak volna. A románok meg se álmolták, hogy e „nevezetes” férfiút visszaléptesék, sőt a „Gazeta”-ban kijelentetett volna, hogy a koronázási ünnepélyen senki se méltóbb a román nemzetet képviselni. De hiszen oda nem is fognak nemzetiségeket meghívni, csak a magyar királyság képviselőit. Kár lenne tehát e czélból fárasszani valakit oda.

○ Moldovanu, vizaknai követ nem utazott Balázsfalván keresztül a pesti országgyűlésre, s ezért a „Concordia” balázsfalvi levelezője mint valami renegatort úgy beszél.

* Tegnapelőtt egy megdöbbenő szomorú esemény folyt le városunkban. Kraft József helybeli kereskedő „Czecz és Kraft” czég alatt, szíven lötte magát, még pedig úgy, hogy rögtön meghalt. Ez esemény annál szomorubb, mert e szerény ifjú minden ismerőse becsülését bírta, tisztele virágzó volt, s így e kétségbeesett lépésre más indok vezethető, melyet a boldogult iránti gyöngédségből nem szellettünk. Kraft délelőtt még a legnagyobb kedvvel társalgott barátaival, délbe haza ment, s midőn tiszteletessé elment hamarabb ebédelni, — három levelet fogalmazott, midőn ezekkel készen volt, inasát a gyógytárba küldé, s míg a fin odajárt, levelezett, öltönyeit a ruhatartóba szokott helyökre akasztá, a ruhatartót bezárta, s kulcsát eltelve ismét a rendes helyére, ágyba dőlt, s egy — karabély forma pisztolylyal — szíven lötte magát. A fojtás az ágyba esvén az ágynémtől is meggyuladt, s ha a gyógytárba küldött inas sokáig késik, valószínűleg a már halva fektűt ifjú meg is égett volna. Ez öngyilkosságot, úgy látszik, teljes öntudattal vitte végbe, ezt bizonyítja legalább hátrahagyott levelei is.

○ Nagy esemény Brassóban. Folyó hó 12-dikéről írja a „Kronst. Ztg.”, hogy az az-előtti napon odaérkezett „Augsb. Allg. Ztg.” a szász universitatis mart. 3-diki feliratát — „Extrabeilage” gyanánt vitte meg Brassóba. Hogy illuminatiót csináltak-e a jó brassóiak, azt nem írja; de nem is hisszük, hogy ebből ott valaki az említett lapon kívül nagy dolgot csinált volna.

* Mint előre megjövendöltük, Taddei ur még egy utolsó, és egy rendkívülileg utolsó előadást rendezett négy- és kétlábú művészeivel, a „legutolsó” előadás tegnapelőtt a sétatérén folyt le roppant néptömeg előtt. Taddei ur neje, kit a program „görgörszági nő”-nek vall, egy (papíron) nyolcvan öt hosszú kifeszített kötelén a la Blondin sétálgatott, egy oszonnát vágott a „levegőben”, s végre zsákba kötve fejét, úgy tette meg még egyszer félét sétáját. A mindenféle rendű és rangú közönség nem volt fukar a tapsban. Ha ilyen mű látványosságra ennyi nép gyűl össze, mekkora jövedelmeket fog csinálni a kioszk bérlőjének majd egy jól rendezett májális, vagy egy csolnak-verseny?

— Minthogy az erdélyi kölcsönös bizottító társaság, a f. hó 3-dikán tartott közgyűlés határozata folytán, az első magyar általános bizottító társaságba beolvadt, szükséges, miszerint azon t. bizottító felek, a kik eddigelé az erdélyi kölcs. bizt. társaságnál bizottítva voltak, felvilágosittasának az iránt, hogy azon bizottítások, a melyek még érvényben vannak, ezeknek kockázatait april hó 5-től, mint érvényeseket az 1-8 magyar ált. bizt. társaság vette át, a t. felek figyelmeztetnek tehát, hogy kár esetében, az illető ügyök urak által, a kolosvári főügynökségnél jelentkezzenek.

Hibás, és a t. bizottító felekre nézve, káros volna tehát azon balhiszem, mely több felől elhívetve kereng, mintha egy oly bizottított fél, a kinek bizottítása még érvényes, csak azért hagyta fel bizottításával, mintha annak lejártával bizottítását, a kolosvári főügynökségnél megújítván — bármely körülmények közt is — a befizetett egyszerű díj után, még díjpótlékot kellene neki valaha az átvett kockázatra, vagy bizottítása megújítására fizetni.

Ily eset, az első magyar ált. bizt. társaság ügyvezetésénél soha elő nem fordult és alapszabályainál fogva soha elő nem fordulhat.

Mindenki bizalomteljesen bizottíthatja tehát vagyonát az Első magy. ált. bizt. társaság kolosvári főügynökségénél, és azt annnyival is inkább, mivel tekintve a jelenlegi pénzbeli viszonyokat, a díjak a lehető legjutányosabban vannak szabva és a társaság elég alaptőkével bír, minden károkat pontosan meg is téríteni.

— Az első magyar általános bizottító társaság tekintettel a vetéseknek áldott aratást ígérő állásra, tekintettel az árak jelen olesóságára s a pénz szükségletére és azon czélból, hogy a jég elleni bizottításnak mind nagyobb körbeni elterjedését előmozdítsa, a jég elleni bizottítás díjait a kukuricza (tengeri), a kálászos termények, az olajnövények (mint repce, biviaz sat.), a len és kender és a hűvelyes veteményeknél tetemesen leszállítja. A bizottítási ohajító felek bővebb értesítést az illető ügynökségnél nyerhetnek. A közönség, melynek rokonszenve az Első magyar általános bizottító társaságot oly tekintélyes állásra emelte, hisszük, kedvesen fogja ez értesítést fogadni, mely a társaság méltányos eljárásáról tesz tanuságot.

* A „Wanderer” beszéli: Szentanu mondja nekünk, hogy a joststadti várban néhány nap előtt egy kintornást fogtak el, ki nagyon is nem-kintornás módra viselte magát. S valóban kitudták, hogy az állítólagos kintornás egy porosz őrnagy. Valjón mit mond ehhez a „Provincial Correspondenz?”

Politikai hírek.

Austria. Bécs, apr. 10. A „P. Ll.”-nak írják: Még tegnap küldetett el Károlyi grófhoz az utasítás, melyhez lesz a porosz válasz-jegyzékre adandó viszonzfelet szabva. Az utasítás kevés szóval hangsúlyozza annak logikai szükségességét, miszerint azon nyilatkozatot, hogy Poroszország nem akar Austria ellen támadó háborút indítani, porosz részen nyomban kövesse a készülődések abban hagyása, annnyival inkább, minthogy Austria már megtette a kellő intézkedéseket a maga védelmi minőségű rendszabályainak félbeszakítása iránt. Erre csak határozott igen vagy nem lehet a válasz. Ha Poroszország nem hagy fel tűstént a demobilizálással, constatálva van, miszerint Austria birtokháborúgattal fenyegettetik Poroszország által s a mart. 31-ki jegyzékben említett esete bekövetkezett; Austria ekkor a szövetségokmány XI. cikkelyének alapján használni fogja azon jogát, mely szerint a szövetség közbelepését igényelheti. A dunafejedelemségekből s kivált a Moldvából érkező hírek egyre zajtűbbek. Bizonyosnak tartatik, hogy az új választásoknál a legszélőbb pártok kezében lesz a hatalom, s hogy Bratiano, az 1848-ki demokratiai mozgalom vezére vagy fejedelmé, vagy a köztársaság elnökévé ki fog kiáltatni. Egyébiránt éppen az eddigi országgyűlés felfogása okozta, hogy a párisi konferencia egyelőre elnapolta magát s a bekövetkezendő eseményeket be akarja várni, hogy aztán, ha a körülmények kívánják, a szerződésileg illetékes összes beavatkozást elrendelje. Azon hir, hogy egy nem jelentéktelen párt Hohenzollern hget (a volt porosz miniszterelnököt) kívánja a fejedelmi trónra emeltetni, sokkal jelentékenyebb forrásból eredt, hogysen említetlenül lehetne hagyni.

Prágából írják a „Presse”-nek f. hó 8-áról: „A porosz Waldersee gróf f. hó 6-án az itteni pályaudvarban történt elfogatását illetőleg utólag a következőkről értesült: Állítják, hogy felfedezték, miszerint az elfogott alezredes egy testőrgyalogezredben, és már Anstriába belépése alkalmával (Zittauon át) a katonai ügyeket illető tudakozódásai folytán oly gyanusnak látszott, hogy az itteni hatóság figyelmessé tette reá. Aztán újját Josephstadt és Königsgrätz vidéke felé vette, miután szó volt arról, hogy ott fognának haderők összpontosítani, ha az osztrák kormányuk az egyáltalán szándoka lenne. Josephstadtban Waldersee gróf az erődítmények rajzolásával foglalkozott. Prágába érkezve, mint mondják, azáltal tűnt fel, hogy nagy buzgalommal tudakozódott csapatmeneteket, hadosztályok erejét stb. illetőleg, s gyakran fordult katonákhoz. Egy pincér jelentette volna fel, hogy a már rendőri felügyelet alatt álló Waldersee gróf jegyzőkönyvébe katonai dolgokat jegyez fel. Waldersee gróft, ki katonai fogságban volt, mint már táviratilag jelentetett, a határon átszállították.

Angolország. A „Morning Post” írja: Vi-haros felbök lebegtek a compiégnéi terjedelmes kastély felett, és éjfélt volt, a midőn két alak nézett ki egy nagy gömbölyű alaklapon az erdőbe: egy nagy komoly tekintetű katonás alak, mellette egy kisebb, testesebb, csodálatosan értelmes kifejezéssel. — Ezek gróf Bismarck és III. Napoleon voltak. Mindketten megrémülve látszóttak lenni a távol dörgés által, időről időre mindketten kérdőleg néztek egymás szemébe, hanem egyik sem beszélt. — Küzel volt az éjfélt, a császárné már lefeküdt, a vihar dühöngött, ekkor tűtötte a tizenkettőt, s a tizenkettőt óráltság után a gróf a császárhoz fordult és mély, komoly hangon így szólt: „Sire! királyi uram szándékozik birodalmát megnagyobbitani és sok kis német államot magába felszívni (absorbere). Ön, Sire, az egyedüli a fejedelmek között, ki nemzeti

terveinket meghíúsíthatja. . . . Uram, a király, felajánlja önnek a Rajna-tartományokat barátságáért. . . . Erre kettős villám következett, az egyik a felhők közül, a másik a császártól, ki cigarettáját meggyújtotta s mindkettő megvilágította ő felsége eléglit arcát. Erre hosszas szünet. Végül a császár kézzel a következő szavakkal: „Je le voux comme ceci.“ (Egyetérték.) A két alak elvált. Ausztria fel volt áldozva.

Németország. Frankfurt, apr. 9. A szövetségiülés mai ülésében Poroszország egy a szövetség reformjára vonatkozó javaslatot adott át, mely a köztudomású reform szükségességéből indulva ki, — a Poroszország által a fejedelmi congressusban immár szükségessé vált kijelölt reform-alapponások elveire utal. Az indítvány azt kívánja, hogy egy közvetlen választásokból és az általános szavazatjog folytán előállandó gyűléseket hívassék egybe, mely a német kormányoknak a szövetségi szerkezet reformjára vonatkozó előterjesztményeit átvegye és azok felett tanácskozzék. Míg ezen gyűléseket egybeülend, lennének az illető előterjesztmények a kormányok közti értekezések után megállapítandók. Az elnökség a porosz javaslat ügyletszerű tárgyalása iránti határozathozatalra vonatkozó elfogadott indítványt a közelebbi héten tartandó ülésben teendő meg. Poroszország egy ad hoc bizottmány kinevezését kívánja.

Berlin, apr. 9. A „P. LL.“ levelezője írja: Mind jobban közeleg a háború fenyegető veszélye. Ma vett külön értesítéseink azt bizonyítják, hogy a sebes menetű szekér kerekeit alig lehetne többé diplomatiai taglalással feltartani. Kormánykörökben

egyesen kimondják, hogy a diplomatiai közvetítő kísérletek egész cyclusa el van már használva. Harci híreink teljes összhangzatban vannak a háborúra való elszántsággal, arra való tekintet nélkül, hogy legyen bármi a következménye. A testőr-tüzérség már hihetőleg e héten ki fog indíttatni Sziléziába s a fenyegetett terület egyéb részeibe, ugyszintén a harmadik hadtest egy része is Sziléziába fog irányoztatni; a lovasság mozgósítása csakhamar következni fog. A hírlapok azon állítása, hogy a hadkészetes csapatok mege nem fognak mozgóztatni. Hogy a tüzérség hadi táborait szereltek fel, az tény, s ennek természetes következménye a hadkészetes csapatok mege is mozgósítása. Ma nem kis meglepetést okozott azon távirati tudósítás elterjedése, hogy Bismark a szövetségnek indítványozni készült általános szavazás után választandó német parlament egybehívását. Ugy gyanítják, hogy ez az első sakkhúzás a porosz császárság és Németország elosztása tervezésében. Florenzi magánlevelek szerint igen élénk sürgönyváltás foly a porosz és olasz kormányok közt. A két miniszterelnök majd mindennap sürgönyöz egymásnak, s gyanítható, hogy a katonai ügyek képezik ezen sürgönyök tárgyát. Govone tbk néhány nap előtt parancsot kapott kormányától, még egy ideig itt maradjon.

München. Az a hír, hogy az utóbbi minis-tertanácsban elhatározottat volna az egész bajor hadseregnek esetleg mozgósítása. A bajor hadsereg áll 16 gyalog-sorezredből (68,000 emb.), 8 vadászszázalójból (7,400 ember), 12 lovasezredből (10,000 e.), 3 tüzérezredből 12—12 ütlegel (1,200

emb.), egy mérnökezdéből (2,200 e.) A tartalék által, melyben minden férfi negyven éves koráig szolgálni tartozik, 156,000 főnyi gyalogságra, 20,00 főnyi lovasságra és 25,000 főnyi tüzérségre szaporodik fel a hadsereg 136 tábori ágyúval, ide számítva még 3300 mérnökari katonát. — A „N. E.“ írja: Ausztria lókitviti tilalma nagyon érzékenyen érinti Bajorországot, mintán a bajor hadsereg évek óta Auszriából szerzi lovainak nagy részét; Bajorország részéről szintén bekövetkezendő hasonló tilalmat Ausztria meg sem érzi.

Oroszország. Varsóból írják a „Bromb, Ztg.“-nak írják: A délről és nyugatról keletkező hadi láma nálunk is mindinkább nagyobb aggodalmakat kelt, mintán Oroszország készülődése, habár lehetőleg titokban tartatnak, naponkint nagyobb méreket öltenek. Minden országtól érkeznek majd nem naponkint nagyobb ujonczesapatok, s rögtön a poseni és galliczai határokon fekvő ezredekhez küldetnek. Naponkint érkeznek a varsó-pétervári pályán Prágába ágyuküldemények. E szállításokról hallottam s megkísérlettem azokról a hely színén meggyőződni. Sok nehézség után sikerült is ez. Nagyrészt egészen új, nagyobb kisebb vontesővű ágyuk voltak. Prágában nagy titokban rakják, s azután rögtön tovább szállítják. Nagyobb orosz csapatok ellopást, melyek az ország belsejéből jönnek. Holnap kezdődnek az orosz ünnepek, s ez idő alatt általános csend lesz, s a katonák járás-keletét is félbeszakítják. Hogy Oroszország Poroszországgal közösen fog Ausztria ellen fellépni, itt kicsinál dolognak tartják; remélik azonban még a béke fenn-tartását. A szövetségről az orosz katonák is meg

vannak győződve, s nyugtalanul várják a háború vagy béke kérdésének eldöntését.

Ujabb. Berlin, apr. 14. A mai „Nordd. Ztg.“ írja: A szövetségi reform iránti indítvány nem diplomatiai sakkhúzás; nem pillanatnyi segédeszköz; hanem oly elutasíthatlan szükségesség, mely nélkül — mint ezt a hercegségek kérdése igazolja — Németország omladékokra bomlik.

Bukarest, apr. 14. Kretulesco, Floresco, Balanescu és Cariagdi előbbi minis-tereket az ideiglenes kormány vád alá vétetni rendeli. A helytartóság és a ministerium falragasok által ajánlják a nemzetnek Hohenzollern Károly Lajos hget Moldva-Olahország fejedelméül. Ezen általános szavazás utáni választás erősen ajánlatik.

Hírlapoztatás. A „K. Közlöny“ 43-dik számában megjelent második nyitási nyilatkozat 2-dik sorában mártins helyett május olvasandó.

Távirati tudósítás a bécsi börzéről.

Április 16-án: 5%. Nemzeti kölcsön 100 frt. 60.60.—5%. Metalliques 100 frt 56.90.—Bank-részcény 699.—Hitelintézeti részvény 200 forint 130.90.—London 10 ft st. 100 frt 23 1/2, kr 105.40. 20. Ezüst 105.25.—Cs. kir. arany 5.05.—1860. kölcsön 73.85.

Április 13-kán: Földterhermentesi kötvény Magyarországi 60.—, Erdélyi 56.—

T. és felelős szerkesztő DOZSA DÁNIEL.

HIVATALOS.

743. 1866.

(151)

(1—3)

Haszonbéri hirdetemény.

Nemes Tordamegye Alsó-kertilete Lupsai járásában fekvő Al-Jára községének régálé és községi arányosított koromsorálási joga 1866-ik év június hó 1-jén kezdőleg 1869-ik december hó 31-ig, tehát 3 évre és 7 havakra terjedőleg közárverezés útján haszonbérbe fog adni folyó évi **április hó 26-kán** d. e. 10 órakor helyt Aljárában, 1500 frt fölkiáltási ár, s egy tizedének bánatpénzül való letétele mellett, a többi feltételek Tordán a megyei főjegyzői, Aljárában pedig a szolgabírói irodában megtekinthetők.

Tordamegye tisztségétől, Tordán 1866 április 10-én.

64. 1866.

(156)

(1—3)

I. alisp. bir. sz.

Idézés.

Krasznamegye első alispáni bírósága részéről ezennel felhivatnak Láposi Mihály Közpészolnok megyei Menyői, és Kis Károly Zilah városi volt lakosoknak és Sere- den községi birtokosoknak ismeretlen tartozkodásu örököseik, miszerint az ezen megyei Sere den községében a közbirtokosokat illető koromsorálási haszonvétel- nek, az arányosítási, s urbéri rendezési perek költségei fedezése céljából üszvesi- tése, s üszvesite haszonbérbe adása iránt beadott kérvénynek f. évi június hó 9-ik napja d. e. 9 órájára Szilágy-Somlyó várossában az első alispáni irodában kintzött tárgyalásánál aunal bizonyosabban jelenjenek meg, vagy képviseltetésükről gondos- kodjanak, mert különben a tárgyalás az ezennel gondnokul kinevezett Janesó Ká- roly ügyvéd ural meg tartatni fog.

Kelt Szilágy-Somlyón, 1866 április hó 7-én, Krasznamegye első alispáni bírósága.

NEM HIVATALOS.

(155)

(1—6)

A Karlsbadi természetes ásványvizek szállítása.

A Karlsbadi ásványviznek nem ritkán csodával határos gyógyereje ismerete- sebb, hogysen azt még szükséges volna feldicsérni. Ez egy több századokon által tapasztalt és bebizonyított tény. Hogy mifele betegségekben használandó ez, vagy a hol orvosi kifejezés szerint „**Karlsbad van rendelkezé,**“ dr. Manul ur által szer- kesztett önálló fizetben sikeriltlen van kimutatva. Ez, kívánságra mindenkinék **in- gyen** és bérmentesen rendelkezésre áll. Elszállítható Karlsbad valamennyi forrás vize, mindazonáltal a mühlbrunni, schossbrunni, és a bugyogva forrás vizei nagyobb és kisebb üvegekben a legnagyobb mennyiségben szállíttatnak el. Minden megren- delés ásványvizre, forrássó, forrásszappon és forráslepenyikére, a legpontosabban teljesítik és nagyobb városokban létező raktárak által és közvetlen az **ásvány- viz szállító-igazgatóság Knob és Mattoni által Karlsbadban** (Csehország) és **Bécsben** (Maximilian Strasse Nro 5.)

(138)

Hirdetemény.

(2—2)

Az **erdélyi köles jég- és tűzkármertő társaság** folyó hó 3-án Kolozs- várt tartott közgyűlésében egyhangul elhatározottat, miszerint a nevezett társaság biztosítási **működését folyó hó 5-étől megszünteti,** és czél szerűen látta, hogy a társaság az első magyar általános biztosító társaságba beolvadjék, a midőn a tiszt. közönséget ezen tényre vált változástól tiszteletteljesen értesíteni szerencsénk van: Felkérjük a t. közönséget, miszerint bennünket nagyra becsült bizalmával meg- tisztelni sziveskedjék, igérvén résztükről, hogy mi is minden körülmények közt ké- szek leszünk t. biztosított feleink méltányos kívánalmaiknak lehetőleg eleget tenni.

Mindenekfelett pedig kívánjuk a t. közönséget arra fi- gyelmeztetni, hogy visszaemlékezzén a múlt években a jég- csapások által okozott károokra, igyekezzenek vetéseiket e következő helységekben székelő ügynök uraknál biztosítani:

Abrudbánya: Pongrácz Dénes.	Egerbegy: Barabás István.
Alfalu: Gál Elek.	Erd.-Szt.-György: László Gergely.
Alsó-Komána: Pap János.	Erzsébetváros: Tamási Alajos.
Alsó-Rákös: Józsa András.	Felvincz: Magyar Pál és Lemberger Manó.
Alsó-Siménfalva: Marosi János.	Fogarás: Náhler Samu.
Alparét: Vajda Dénes.	Gerend: Hegedüs Lajos.
Aranykút: Móza Sándor.	Galgó: Kászonyi Sándor.
Balázsfalva: Dániel Ödön.	Gyergyó-Szt.-Miklós: György Pál.
Bágyon: Dali Ádám.	Gyalu: Soós Ferencz.
Baróth: Benedek Sándor és Gergely Ferencz.	Hidvég: Nagy Sándor.
B.-Hunyad: Hiry János.	Hidalmás: Majthényi Ferencz.
Bethlen: Bernády Dániel és Csűrös József.	Hátszeg: Ebrentletzberger Péter.
Besztercze: Textoris Gusztáv.	Hévíz: Péterfi Sándor.
Bezdéd: Válya Ferencz.	Illyefalva: Gál István.
Bodola: Kósa Sándor.	Jád: Frúhm Tamás.
Bölon: Sebestyén Károly.	Jára: Siménfalvi György.
Brassó: Popovits J. B.	Károly-Fehérvár: Mathényi Emil és Dergán József.
Bükös: Beszek Samu.	Kászonyfalva: Boeskor Károly.
Czege: Mátyás Zsigmond.	Kapnikbánya: Gruber János.
Csicsó-Keresztur: Torma Károly.	Kékes: Némethy Sándor és Sepszi Mi- hály.
Csik-Taploca: László Dénezs.	Kentelke: Vály Elek.
Csik-Szereda: Erös Elek.	Kézdi-Vásárhely: Császár Lukács és Kovács Dániel.
Cs.-ó-Tusnád: János Páter.	Kis-Enyed: Pap Miklós.
Dézs: Róth Pál és Keresztos Nándor.	Korond: Nagy Sándor.
Déva: Baló Benjámin.	Korod-Szt.-Márton: Andrásy István.
Dézfalva: Kovács Dénes.	
Dicső-Sz.-Márton: Szónyi Ferencz.	

Kovácsna: Déar Dani.	Ördögkút: Ince József.
Kolozsvár: Sallay István.	Paszmos: Bihary Samu.
" Biszterszky József.	Pánczélesch: Farkas János.
" Gál István.	Papteleke: Holzer József.
Közép-Ajta: Borbély László.	Pókafalva: Márk József.
Köröspatak: Gyöngyösi Ferencz.	Radnót: Komáromi György.
Krizba: Szemerjai Károly.	Rettég: Köblös István.
Lekence: Soltész J.	Szamosujvár: Dájbukát János.
Magyar-Igen: Mohay Sándor.	" Novák K. Gergely.
Magyar-Lápos: Brenner Pál.	Sárvár: Boros István.
Magyar-Régen: Szász István.	Szász-Máté: Nagy Mihály.
M.-Péterlaka: Benkő János.	Szász-Régen: Altner János.
Maros-Ludas: Nyerges Ferencz.	Szászváros: Lészai János.
Maros-Ujvár: Sebestyén Aron.	Szászsebes: Simon György.
Maros-Vásárhely: Jeney Albert.	Sepsi-Szt.-György: Barthos Domokos.
Magyar-Frása: Finta Samu.	Szek: Éresk József.
M.-Fülöp: Zilintzky Pál.	Szék-Kocsárd: Süköd Ferencz.
Maksa: Janesó Ferencz.	Székely-Keresztur: Kádebo Antal.
Markosfalva: Kocsis Károly.	Szederjes: Sándor Lajos.
Mező-Záh: Kutasy Ferencz.	Szerdahely: Bock Rudolf.
Mező-Szengyel: Csizér Lajos.	Szilvás: Mihály István.
Medias: Kapp Ferencz.	Száva: Kovács Zsigmond.
Mocs: Rohonczy Zsigmond.	Szegvár: Török Ferencz.
Muzsna: Hadházy József.	Teke: Riemer Mihály.
Mező-Bán: Szekeres László.	" Varga Samu.
Nádos: Pogány Lajos.	Telek: Magyarosi Ferencz.
Nagy-Borosnyó: Kónya Sándor.	Toroczko: Koronka Antal.
Nagy-Enyed: Ungerpeck Miklós.	Tor.-Szt.-György: ifj. Toroczka Sándor.
" Czirner József.	Tüvis: Márton Ferencz.
Nagy-Galamfalva: Hegyi István.	Udvarhely: Solymosy János.
Nagy-Illonda: Moritz Sándor.	Ujvincz: Butyka Dani.
Naszód: Mihály József.	Uzon: Gidófalvi Lajos.
Ó-Torda: Osztián testvérek.	Vaja: Cseke József.
" Velits György.	Vingárd: Bene Károly.
Oláh-Lápos: Hanschild György.	Vizakna: Timár Károly.
Oláh-Toplecza: Wáler Mihály.	Zágon: Demeter Samu.
Örményes: Mózes György.	

Kolozsvárt, április 4. 1866.

Az első magy. ált. bizt. társaság főügynöksége. VÉGH BERTALAN.

(34)

17/2

(4—4)

Fontos szülekre nézve.

A gyermekeknek görvlytől okszerű mentesítésére jóhiszemű meggyőződés folytán ajánlom az általam feltalált

„Gilisza csokoládé“

három havonként, még a giliszták jelenlétére vonatkozó gyanú távollétében is beadni. — Hogy különösen miért? ezt göngyölöm és könyvecském 59 értékes bizonyítványokra bivatkozva kellőleg megmagyarázza.

Egy szelét ára 20 kr. nálam Tokajban 6 darab 1 frt.

Kaphatók Erdélyországban: Kolozsvárt, Schütz Károly. Abrudbányán: Remety gyógsz. és Tabakovits Sándor. Broos: (Szászváros) Wellman J. Brassóban: Jekelius és Fabik gyógsz. Bóitán: Bárdosy György. Déván: Weiss Adolf. Dézen: Krémer Sámuel. Ersebet-városon: Szenkovits Z. és L. Fogarason: Danffy gyógsz. és Masztig. Gyergyó-Szentmiklóson: Száva gyógsz. Kovásznán: Binder gyógsz. Kézdi-Vásárhelyt: Kovács gyógsz. K.-Fehérvárt: Mihelyes, Ricker, és Fischer gyógsz. Maros-Vásárhelyt: mind három gyógszerésznel. Medgyesen: Vándor Ferencz. Sz.-Udvarhelyt: Betzási Manó. Szilágy-Somlyón: Végh Mihály, Ruszka és társa. Szebenben: Zóhrer. Misselbacher és fia. Sepsi-Sz.-Györgyön: Vitályos Béla. Tasnádon: Szongot Jákab. Vajda-Hunyadon: Acker gyógsz. Zilahon: Imzon Lajos és Bikfalvi István. Nagy-Selyken: Szenczi gyógsz. Tordán: Tanffer és Rigó uraknál.

KRÖCZER ÁGOSTON s. k. gyógyszerész Tokajban.

(6)

(10—24)

EISENHALTIGER CHINA-SYRUP
VON GRIMAULT & Co
APOTHEKER, PARIS

leghatalmasb edző lényegét tartalmazza, ugymint: a vasat, mint vérünk al- katrészét és a chinát, mint az edzőszerek legerősebbjét. Eleinte a nevezett készítményben a törekedett egyesítés nem vala véghézihihető, azonban nagy- sokára mégis sikerült; és Párisban hirtelen ismeretessé lett, ugy, hogy a leg- nevezeteseb orvosok, mint **Arnal, Royer, Trousseau, Velpeau** naponkint rendelnek **china-szörpöt**, mint legkiválóbb orvosságot a vérvetés ellen s mind azon esetekben, hol a testben az erők ismét helyreállítandók és oly be- tegeknél, kiknél a halaványaság, sápadtság, gyomor- és emésztésbajok, rendet- len havi tisztulás, görvlyes bántalmak stb. mutatkoznak.

A **china-szörp** az étvágyat előmozdítja, az emésztést gyámoltja, a test szerkezetét általában erősíti, és mint cselekvő, és semmi esetben sem támadó gyógyszer még a lábadozóknál is ajánlandó.

Továbbá ezen készítmény még **vastartalmu chinabor** alakban is létezik.

Raktár: van Ausztria minden nevezetes gyógytárában.

(152) (1—3)
Torma Károly **Csicsó-Kereszturi** jóságza mindenféle ösi és tavaszi vetések- kel bevetve, több évekre **haszonbérbe adandó.** A jóságza tiszta jövedelme a me- zői gazdaságot kivéve 3600 frtra terjed. Értekezhetni felőle helyt Csicsó-Ke- reszturon Boér Károlylyal.

(153) (1—3)
Egy 24 éves nőtelen, erdélyi fiatal ember, ki a M.-Ovári — Ahenburg — gaz- dászati intézetben a rendes tanéveket be- végezve, négy év óta Magyarországon na- gyobb földesuri birtokosoknál szolgálta- ban; ki a magyar s német nyelvet tökéle- tesen érti, és románul és tótul is beszél; és a ki magát erkölcsiége, tanulmányai és alkalmas volta felől bízales okmányok- kal kimutatni képes, **Erdélyben kíván- na egy felsőbb gazdasági állomást nyerni.**

Az erre vonatkozni kívánók, kéretnek, szíves ajánlataikat ezen czim alatt **„hites ügyvéd Wolff Alajosnak Köhalom- ban“** megenni.

(154) (1—3)
Alólt tisztelettel jelenti a t. cz. utazó közönségnek, hogy **Károly-Fehérvárt** a „**Naphoz**“ czimzett vendéglőt haszon- bérbe vevén, azt újból berendezte s sem költséget sem fáradságot nem kiméli, hogy a t. közönségnek legnagyobb kényelmel- szerzhessen; melynélfogva a t. utazó köz- zönség pártfogáskért esd, melyet jótányos ár és pontos szolgálat által kiérdemeli leend főtrekvése.

STRASSER SÁMUEL, vendéglo.

(157) (1—2)
Nyilvános előmerés;

Sárosi Rozália okleveles szülésznő iránt Sz.-Udvarhelyt.

12 évi házasságom alatt 5 gyermeket szült a nőm, fájdalom azonban mind az ötöt halva. Most a hatodikkal terhes lévén nagy aggodalomba voltunk, hogy a nőm gyengesége miatt nem lesz képes gyerme- ket szülni, midőn a fentnevezett szülésznő ajánlotta magát azon ígérettel, hogy ha nőmet az ő gondozása alá adom, minden bizonynyal élőgyermekai fog szülni. Ez meg is történt, mintán folyó hó 1-jén nőm egy ép és egészséges gyermeket hozott a világra, a mit a szülésznő ügyességének köszönhet- tek, ennél fogva el nem mulaszthatom a fennírt szülésznőt tiszta lélekkel minden anyának mint értelmes szülésznőt ajánlani. Székely Udvarhely, április 4-én, 1866.

HÜBNER KÁROLY.

(158) (1—2)

Vizgyógyászati jelentés.

Alólt a vizgyógyász mód barátai val- czennel tudatja, miszerint f. év május 1-ő napjától kezdve, kor és nem külömb- ség nélkül minden kül- és belbeteg- ségben szenvedőket — legyenek azon be- tegségek heveny (acutus) vagy idült (chronikus) természetűek — gyógyítás végett elvállal.

Részletes fevilágosítást: — személye- sen, vagy levél által.

Kolozsvárt, április 13-án, 1866.

VELIS SIMON,

vizorvos, sebesz, szülész és szemész, b.-monostoruca 193 szám.

(98) 17/2 (6—8)

Gyomor és altesti fájdalmak ellen.

Egy szer ajánlatik, mely gyors enyhülést és azután gyógyulást okoz. Értekezhetni a betegség pontos kijelölése mellett bérmentes levél által Bécsben dr. E. H. N. 107. Poste restante.